

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת מקץ

ניצני תשובה

יוסף מולך במצרים. אחיו מושפלים ומואשמים כמרגלים, וסוף סוף הם מבינים כי הם אחראים למצב שאליו הגיעו – וחוזרים בתשובה. הם מבינים שאין מקרה בעולם ושכל מה שקורה להם הוא עונש על מכירת יוסף. וכך מספרת התורה:

"וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אָבֵל אֲשֶׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמְעָנוּ עַל כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת" (בראשית מב, כא).

אמנם אלו רק ניצני תשובה, אין זו תשובה שלמה. אחי יוסף אינם מכירים עדיין בחטא שחטאו בעצם קנאתם וקל וחומר ברצונם להרוג את אחיהם או למכרו. הם מבינים רק שהיה עליהם לרחם כשראו את אחיהם זועק ולא לאטום אוזניהם לזעקותיו. לו שמעו לתחינותיו היו אולי נמנעים ממכירתו והיו תובעים ממנו שיפסיק להתגאות ולהתנהג כמלך.

את התשובה הזאת מדגיש הפסוק – "אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו".

תשובה אמתית טמונה בהכרה שכל הדרך בטעות יסודה; שאף שיוסף הוא האח הקטן – אם אביו מבכרו על פניהם עליהם לכבד את רצונו, ושם ה' מתגלה אליו בחלום ומראה לו שהוא נועד להנהגת המשפחה אות היא שזהו רצון ה' ואין למרוד בו.

אש הקנאה עוד לא כבתה בלבם של האחים, ועל כן מדובר כאן רק בניצני תשובה.

שאל דוד בוצ'קו